Dosarul nr. 2-5964/23
2-23044373-12-2-27032023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 februarie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Livia Mitrofan
Grefier Valeria Tambur

examinând în procedura generală, în ședință publică, la sediul instanței de judecată, cauza civilă la cererea depusă de S.R.L. ”Varastun” către Cereseu Ion, intervenient accesoriu ”Chișinău Gaz” cu privire la restabilirea stării inițial, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată,

a constatat:

Argumentele participanților la proces.

1. La data de 24 martie 2023 S.R.L. ”Varustun” (reclamant/partea reclamantă), reprezentată de către avocatul Aurelia Parpalac s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ion Cereseu, intervenient accesoriu S.R.L. ”Chișinău-Gaz” solicitând:

1. Admiterea prezentei cereri de chemare în judecată.

2. Obligarea lui Ion Cereseu de a restabili starea iniţială a conductei de gaz ce aparţine S.R.L. ”Varustun” potrivit proiectului de amplasare a conductei de gaz.

3. Obligarea lui Ion Cereseu de a restabili gardul la poziţia iniţială, care aparţine S.R.L. ”Varustun” în persoana directorului Alexandra Cereseu acesta fiind mutat ilegal la o distanţă de 3 m.

4. Încasarea prejudiciului moral în beneficiul S.R.L. ”Varustun” în persoana directorului Alexandra Cereseu a sumei de 100 000 lei, cât şi a cheltuielilor de judecată suportate al cărui cuantum va fi determinat în instanţa de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că, la data de 18 martie 2018 cu o plângere în adresa organelor de drept s-a adresat administratorul S.R.L. ”Varustun”, d-na Alexandra Cereseu asupra faptului că S.R.L. ”Varustun” are reţele de gaze naturale pe strada *****, conform proiectului din anul 2006. În anul 2018 cînd s-au întors din vacanţă în luna august au văzut ţevile şi contorul de gaz fiind schimbate şi strămutate din locul de proiect, la fel fiind schimbat şi gardul. Asupra faptului dat reclamantul nu a fost informat de către nimeni, nici o modificare la proiect nu s-a făcut şi nu s-au comunicat motivele din care cauză au fost strămutate ţevile de gaz, contorul de gaz şi gardul. Pe problema în cauză Alexandra Cereseu s-a adresat cu o plângere la S.R.L. ”Chişinău-Gaz” pentru a afla dacă schimbările au fost făcute sub tutela organului respectiv şi dacă s-au efectuat careva schimbări în proiectul iniţial de a se modifica reţelele de gaze naturale. Răspunsul oferit la data de 21 februarie 2018 atestă asupra faptului că cercetînd plângerea la faţa locului s-au constatat unele devieri de la proiect, punctul de reglare a presiunii şi echipamentului de măsurare fiind reamplasate la o distanţă de aproximativ 5-6 m de la locul iniţial. La fel S.R.L. ”Chişinău-Gaz” nu a efectuat lucrări de

modificare a gazoductului pe adresa menţionată şi nu dispune de informaţii despre efectuarea acestor lucrări, nu a fost prezentată o careva documentaţie de proiect. La data de 28 martie 2018 în privinţa lui Ion Cereseu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie seria MAI 03967024 pentru comiterea contravenţiei prevăzute la art. 335 din Codul contravențioal, constatîndu-se că în luna august 2017 în mun. Chişinău str. *****, cet. Ion Cereseu samovolnic a schimbat ţevile şi contorul de gaz pe str. *****, fără permisiunea şi autorizaţia organului de specialitate, cât şi necoordonând problema dată cu directorul S.R.L. ”Varustun”, Alexandra Cereseu. La momentul întocmirii procesului-verbal, Ion Cereseu nu a avut careva pretenţii sau obiecţii, dînsul în declaraţiile sale infirmă asupra faptului că el dimpotrivă a adus îmbunătăţiri asupra stării gazoductului şi schimbării locului contorului. Vina lui Ion Cereseu a fost stabilită prin cumulul de probe acumulate de agentul constatator şi anume plângerea administratorului S.R.L. ”Varustun” din 02 februarie 2018, adresarea Alexandrei Cereseu directorul S.R.L. ”Varustun” către S.R.L. ”Chişinău-Gaz” cu solicitarea de a se lua măsuri în vederea faptului că au fost efectuate modificări la reţelele de gaz care aparţin S.R.L. ”Varustun”.

3. Prin răspunsul nr. 358 din 26 februarie 2018 a S.R.L. ”Chişinău-Gaz” a comunicat că reprezentanţii ultimei ieşind la faţa locului pe str. *****, mun. Chişinău la 07 februarie 2018 au constatat devieri de la documentaţia de proiect, punctul de reglare a presiunii echipamentului de măsurare fiind reamplasat la o distanţă de aproximativ 5-6 m de la locul iniţial. Totodată s-a confirmat faptul că S.R.L. ”Chişinău-Gaz” nu a efectuat lucrări de modificare gazoductului pe adresa menţionată şi nu dispune de informaţii despre efectuarea lucrărilor date. Ion Cereseu a recunoscut că a schimbat conducta de gaz deoarece s-a prăvălit gardul, deşi probe confirmative referitor la prăbuşirea gardului nu a prezentat, însă a mutat gardul cu 3 m înspre drum şi a schimbat toate ţevile. Astfel, prin hotărârea Judecătoriei mun. Chişinău, sediul Râşcani, Ion Cereseu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenţiei prevăzute la art. 335 din Codul contravenţional, aceasta nefiind contestată de către Ion Cereseu. Despre hotărârea în cauză şi luarea de cunoştinţă cu întreg materialul. Alexandra Cereseu a luat act de cunoştinţă la data de 19 februarie 2022, potrivit confirmării instanţei de judecată (dînsa nefiind citată ca participant la procesul de judecată). Prin urmare în temeiul art. 45 din Codul contravenţional, persoana a cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are dreptul la repararea prejudiciului cauzat patrimonial şi nepatrimonial prin comiterea contravenţiei. Potrivit art. 1398 din Codul civil, cel ce acţionează faţă de altul cu vinovăţie în mod ilicit este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Potrivit art. 1416 din Codul civil, repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare. Potrivit art. 1423 din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii şi de măsură în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate.

4. Prin **referința** depusă de Ion Cereseu s-a considerat neîntemeiată cererea de chemare în judecată deoarece potrivit art. 15 din Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Conform art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

5. Reclamantul S.R.L. “Varustun” pretinzînd că are un drept de proprietate asupra reţelelor de gaze naturale din str. *****, mun. Chişinău, a înaintat acţiunea civilă împotriva lui Ion Cereseu. În pofida pretinderii la dreptul de proprietate asupra reţelelor de gaze naturale, din materialele prezentate la cererea de chemare în judecată - Schema axometrică, Plan (denumit în acţiune Proiect din anul 2006), deduce că proprietar al reţelelor de gaze naturale este o entitate terţă S.R.L. “Vomarzi”. Suplimentar mai indică că din informaţia prezentată în Registrul electronic al persoanelor juridice, S.R.L. “Vomarzi” este o entitate disctinctă, care potrivit informaţiilor, prin hotărîrea Judecătoriei Chişinău, sediul Central nr. 2i-180/22 din 05 decembrie 2022 a fost radiată din Registrul de stat al persoanelor juridice. Alte acte care să demonstreze dreptul de proprietate a S.R.L. “Varustun” asupra conductei de gaze din mun. Chişinău, str. *****, lipsesc, iar în aceste circumstanţe constată clar că pretenţia S.R.L. “Varustun” de a restabili starea iniţială a conductei de gaz, conductă care nu îi aparţine este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă ca atare. Similar ca şi în cazul conductei de gaz, S.R.L. “Varustun” nu deţine şi nu a deţinut vreodată dreptul de proprietate asupra gardului sau asupra altor elemente constructive din str. *****, mun. Chişinău. Din informaţiile publice constată că terenul din str. *****, mun. Chişinău, aparţine cu titlu de proprietate în devălmăşie lui Ion Cereseu şi Alexandra Cereseu, partea reclamantă (S.R.L. “Varustun”) nu are vre-un drept de proprietate asupra terenului, construcţiilor sau altor elemente (inclusiv gard), motiv din care aceasta nici nu poate pretinde de la instanţa de judecată să îl oblige pe Ion Cereseu de a restabili gardul. Ion Cereseu nici nu a fost învinuit şi cu atât mai mult nu a fost sancţionat contravenţional sau sub orice altă formă pentru pretinsa acţiune de deteriorare a gardului din str. *****, mun. Chişinău. În acest sens din hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Râşcani nr. 4c-166/18 din 12 iunie 2018 se distinge absolut clar că în baza procesului-verbal cu privire la contravenţie seria MAI03967204, Ion Cereseu a fost sancţionat pentru faptul că în luna august 2017, în mun. Chişinău, str. *****, în mod samovolnic a schimbat ţevile şi contorul de gaz fără autorizaţie. Nici agentul constatator şi nici instanţa de judecată, la examinarea cauzei contravenţionale; nu a constatat că Ion Cereseu ar fi schimbat sau deteriorat gardul din mun. Chişinău, str. *****, circumstanţă care demonstrează netemeinicia pretenţiilor reclamantului S.R.L. “Varustun” în partea cerinţei de restabilire a gardului la poziţia iniţială. Potrivit art. 19 alin. (1), (3) din Codul civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic). Conform art. 2036 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri. În conformitate cu art. 2037 din Codul civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciul moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea

acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, i-a în cont particularităţile cazului.

6. Raportat la speţă, în afară de cerinţa de încasare a prejudiciului moral partea reclamantă nu a invocat nici o ipoteză în ce măcar ipotetic ar putea constata prejudiciul moral, care ar fi întinderea acestuia. Mai mult, în perioada 04.05.2017 - 05.12.2022 S.R.L. "Varustun" s-a aflat în proces de insolvabilitate, proces care a fost intentat la cererea înaintată chiar de către dna Alexandra Cereseu, administrator statutar a S.R.L. "Varustun". Totodată potrivit dispozitivului hotărârii Curţii de Apel Chişinău nr. 2i-350/17 din 04.05.2017, dnei Alexandra Cereseu i-a fost ridicat dreptul de a administra S.R.L. "Varustun", în acest sens nu este clar cum ar fi putut societatea reclamantă să sufere careva prejudicii morale dacă aceasta era în stare inactivă, aflându-se în proces de insolvabilitate. În asemenea circumstanţe constată absolut clar că cerinţa privind repararea prejudiciului moral este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă ca atare.

7. Prin **referința** depusă de S.A. "Chișinău-Gaz" s-a relevat că, în fapt, s-a constatat că în anul 2018 administraţia S.R.L. "Varustun" a înştiinţat S.R.L. "Chişinău-Gaz" privind faptul reamplasării reţelei de gaze naturale şi a postului de reglare a presiunii gazelor (PRG) din str. *****, fără acordul proprietarului. La data de 07 februarie 2018 în urma deplasării la faţa locului de către angajaţii S.R.L. "Chişinău-Gaz" a fost constatat faptul că locul amplasării PRG-lui şi echipamentului de măsurare gaze nu corespund proiectului iniţial şi anume sunt reamplasate la o distanţă de aproximativ 5-6 m de la locul iniţial. Drept urmare, la 26 februarie 2018 prin scrisoarea nr. 358 S.R.L. "Varustun" a fost informat despre faptul că operatorul sistemului de distribuţie gaze (în continuare OSD) nu a efectuat careva lucrări de reamplasare a reţelei de gaze naturale şi a PRG-ul precum şi nu dispune de informaţii despre executarea acestor lucrări. Totodată, prin aceiaşi scrisoare S.R.L. "Varustun" a fost informată despre faptul că, potrivit pct. 90 (4) şi pct. 90 (9) din Regulamentul privind racordarea la reţelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale aprobat prin Hotărârea Consiliului de administraţie al ANRE nr. 112 din 19.04.2019, consumatorul final are obligaţiunea să nu permită şi să nu execute modificări sau conectări de noi aparate de utilizare, în afara proiectului, la instalaţia existentă, fără acordul preliminar al operatorului de sistem şi să nu intervină şi să nu permită altor persoane să intervină în utilajul operatorului de sistem şi în reţelele de gaze naturale amplasate pe proprietatea consumatorului final.

8. De asemenea, s-a stabilit că reţelele de gaze naturale şi PRG-ul de la locul de consum menţionat au fost construite în anul 2005 conform proiectului nr. 05/173-RGE elaborat de către S.R.L. "Pilon" şi sunt deservite în baza contractului la deservirea tehnică a obiectelor sistemului de gazificare nr. 1 142 din 12.12.2005, încheiat între S.R.L. "Vomarzi" în calitate de beneficiar şi S.R.L. "Chişinău-Gaz" în calitate de antreprenor, care ulterior în anul 2006 a fost reîncheiat din S.R.L. "Vomarzi" cu S.R.L. "Varustun". La fel, este de menţionat că conform prevederilor pct. 2.8 din contractul prenotat beneficiarul se obligă să asigure integritatea reţelelor de gaze, precum şi a instalaţiilor de gaze aferente, echipamentelor şi utilajelor de protecţie electrochimică, sigiliilor aplicate (asumându-şi răspunderea în conformitate cu contractul la furnizarea gazelor naturale pentru încălcarea obligaţiei de asigurare a integrităţii echipamentului de evidenţă şi sigiliilor aplicate acestuia, instalat pe proprietatea beneficiarului). În susţinerea celor enunţate trebuie de menţionat că, la 29 mai 2023 ca urmare a recepţionării cererii de chemare în judecată, reprezentanţii OSD s-au deplasat la locul de consum din str. ***** mun. Chişinău, unde a fost

întocmit actul de constatare fiind fixate aceleaşi derogări de la proiect. S.R.L. ”Varustun” s-a limitat doar la răspunsul expediat de către S.R.L. ”Chişinău-Gaz” în care au fost reflectate abaterile de la documentaţia de proiect. Mai mult ca atât, activitatea operatorului sistemului de distribuţiei a gazelor naturale (în continuare OSD), este reglementată de prevederile Legii cu privire la gazele naturale, actele normative incidente acesteia şi condiţiilor de licenţă pentru prestarea serviciului de distribuţie a gazelor naturale, care urmează a fi respectate. Acest fapt presupune că activitatea S.R.L. ”Chişinău-Gaz” este una reglementată normativ şi în acest sens OSD este responsabilă de exploatarea, întreţinerea, modernizarea, inclusiv retehnologizarea, şi dezvoltarea reţelelor de distribuţie a gazelor naturale în anumite zone, precum şi de asigurarea capacităţii reţelelor de distribuţie a gazelor naturale de a satisface pe termen lung un nivel rezonabil al cererii privind prestarea serviciului de distribuţie a gazelor naturale, prin ce este restricţionată asumarea de atribuţii nespecifice domeniului de activitate. Concomitent, trebuie de menţionat că, potrivit pct. 60 din Regulamentul privind racordarea la reţelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 1 din 12/2019, consumatorii noncasnici sunt responsabili de exploatarea şi deservirea tehnică a instalaţiilor de gaze naturale situate în aval de punctul de delimitare. Exploatarea şi deservirea tehnică a acestor instalaţii, în conformitate cu exigenţele Cerinţelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuţie a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552 din 12 iulie 2017, se efectuează cu forţele proprii de către consumatorii noncasnici sau de către întreprinderi specializate în bază de contract. În atare circumstanţe, este certă poziţia S.R.L. ”Chişinău-Gaz” de a restabili starea gazoductului amplasat pe adresa str. ***** mun. Chişinău potrivit cerinţelor tehnice indicate în proiectul nr. 05/173-RGE elaborat în anul 2005 de către S.R.L. ”Pilon”, indiferent de care parte în proces.

9. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 07 noiembrie 2023 s-a respins cererea privind ridicarea excepției de tardivitate depusă de pârâtul Ion Cereseu. (f.d. 103-106)

Poziția participanților la proces expusă în ședința de judecată.

10. În ședință de judecată, reprezentantul S.R.L. ”Varustun”, avocatul Aurelia Parpalac a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată.

11. În ședința de judecată, reprezentantul lui Ion Cereseu, avocatul Anatolie Dmitric a solicitat respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

12. În ședință de judecată, reprezentantul S.R.L. ”Chișinău-Gaz”, Andrei Demian a lăsat la discreția instanței soluționarea litigiului.

Aprecierea instanței de judecată.

13. Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, analizând piesele dosarului prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă în coraport cu normele legale incidente speței, instanța de judecată concluzionează că cererea de chemare în judecată deferită judecății urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

14. În conformitate cu prevederile **art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă**, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

15. Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33).

16. Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII).

17. Conform prevederilor **art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă**, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

18. Totodată, prevederile **art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă** stabilesc că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.

19. Conform prevederilor **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar conform prevederilor **art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă**, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

20. Materialele cauzei denotă că, la 28 martie 2018 în privința lui Ion Cereseu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI 03967024 pe semnele contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, constatându-se că în luna august 2017, în mun. Chișinău, str. *****, Ion Cereseu samavolnic a schimbat țevile și control de gaz pe str. *****, fără autorizație. Astfel, cet. Ion Cereseu ar fi comis contravenția prevăzută de art. 335 din Codul contravențional. (f.d. 12)

21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 iunie 2018, Ion Cereseu a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 din Codul contravențional, aplicându-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 20 unități convenționale, adică 1000 lei. (f.d. 28)

22. S.R.L. ”Varustun” a înaintat somație în adresa lui Ion Cereseu solicitând restabilirea stării inițiale a conductei de gaz, a gardului, precum și compensarea prejudiciului moral cauzat. (f.d. 36)

23. Din motiv că somația nu a fost îndeplinită la etapa pre judiciară, S.R.L. ”Varustun” a apelat la instanța de judecată.

Raționamentele instanței de judecată.

24. În conformitate cu **art. 9 din Codul civil**, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

25. Dispoziția **art. 10 din Codul civil** statuează că, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.

26. Neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepţia cazurilor prevăzute de lege.

Art. 16 din Codul civil reglementează metodele de apărare a drepturilor civile prin:

a) recunoaşterea dreptului;

b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic;

d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligaţiei în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalităţii;

i) rezoluţiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică;

k) alte căi prevăzute de lege.

27. Conform **art. 774, art. 775 alin. (1), art. 776 și art. 858 alin. (2) din Codul civil**, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri. Debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

28. Instanța de judecată consideră necesar de a nota faptul că, componența delictului civil include o serie de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii juridico-delictuale. Premisa răspunderii delictuale derivă din comiterea unui fapt ilicit (acțiune, inacțiune), cu vinovăție, cauzarea unui prejudiciu precum și legătura cauzală dintre fapta comisă și prejudiciul survenit.

29. Prin hotărârea definitivă și irevocabilă a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 iunie 2018 s-a constatat că, vina lui Ion Cereseu se probează prin cumulul de probe anexate la dosarul contravențional. În particular, potrivit declarațiilor oferite de Ion Cereseu, dânsul a explicat că ”*pentru a evita prăbușirea gardului și pentru a exclude învinuirile și dificultățile apărute, în vara anului 2017 a efectuat din propriile resurse, lucrări de sprijin și consolidare a pământului pe care era amplasată o porțiune de gard cu gazoductul de presiune medie. În același timp, a căutat pe anunțul din ziare și a sunat un sudor licențiat în sudarea conductelor de gaze de presiune medie, pentru a îndeplini lucrarea de strămutare a dulapului de reglare a presiunii și echipamentului de măsurare lângă postul de pază particulară dnei Cereseu, ca ulterior paznicul să supravegheze acest dulap, ca nimeni să nu umble la acel dulap. Totodată, a făcut mai accesibilă apropierea de dulap și contor a lucrătorilor S.R.L. ”Chișinău-Gaz”, pentru deservire și luare a indiciilor. În timpul efectuării lucrărilor fosta soție a fost de mai multe ori pe teritoriu (*****), dar nu s-a apropiat și nu a avut nici o pretenție. La fel, și de la lucrătorii Chișinău-Gaz nu au fost careva obiecții, pretenții, precum că este scurgere de gaze sau miros de gaze ori lucrările de sudare nu au fost îndeplinite corespunzător, dimpotrivă au mulțumit pentru accesul comod la dulapul de reglare a presiunii cu robinete și la contor”.*

30. În acest context, instanța consideră oportun de a efectua o incursiune în materia efectelor și caracterelor juridice intrinseci ale hotărârilor judecătorești, relevând următoarele.

31. Puterea de lucru judecat a unei hotărâri judecătorești semnifică faptul că o acțiune nu poate fi judecată în mod definitiv decât o singură dată (bis de eadem re ne sit actio), iar hotărârea este prezumată a exprima adevărul și nu trebuie să fie contrazisă de o alta hotărâre (res judicata pro veritate habetur). Efectul de „lucru judecat” al unei hotărâri judecătorești are doua accepțiuni:

32. Stricto sensu semnifică autoritatea de lucru judecat (bis de eadem), care face imposibilă judecarea unui nou litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri (exclusivitatea).

33. Lato sensu semnifică puterea de lucru judecat (res judicata), care presupune că hotărârea beneficiază de o prezumție irefragabilă că exprimă adevărul și că nu trebuie contrazisă de o altă hotărâre (obligativitatea).

34. Existența unei hotărâri judecătorești poate fi invocată în cadrul unui alt proces judiciar, cu autoritate de lucru judecat, atunci când se invocă exclusivitatea hotărârii judecătorești (art. 265 lit. b) din Codul de procedură civilă), sau cu putere de lucru judecat, când se invocă obligativitatea sa (art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă), fără ca în cel de-al doilea proces să fie aceleași părți, să se discute același obiect, pe aceleași temeiuri. Pentru a se invoca obligativitatea unei hotărâri judecătorești irevocabile privind soluționarea unui litigiu nu este necesară existența triplei identități de părți, temei și obiect, ci este necesară doar probarea identității între problema soluționată irevocabil și problema dedusă judecății, instanța de judecată fiind ținută să pronunțe aceeași soluție, deoarece, în caz contrar s-ar ajunge la situația încălcării componentei *res judicata*.

35. Impactul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 iunie 2018, în raport cu cazul deferit judecății este unul evident, or, prin actul judecătoresc au fost elucidate și stabilite circumstanțele faptice ale producerii prejudiciului, precum și elementele aferente răspunderii juridice. Acest constatări ale instanței nu pot fi rediscutate și sunt opozabile tuturor participanților procesului., inclusiv pentru instanța de judecată chemată să se pronunțe pe marginea consecințelor civile survenite și modalității de reparare a prejudiciului cauzat.

36. În virtutea dreptului de proprietate, proprietarul este îndreptăţit să efectueze cu bunurile sale, în principiu, orice acţiuni, dar realizarea prerogativelor proprietarilor în deplinătatea lor poate să se reflecte negativ asupra intereselor altor membri ai societăţii. Din aceste considerente, legiuitorul a recurs la stabilirea unor îngrădiri în exercitarea dreptului de proprietate. În speță, obiectul litigiului se referă la protecția și limitele proprietății, asigurarea bunei vecinătăți și securitatea raporturilor juridice.

37. Reţelele de gaze naturale şi PRG-ul de la locul de consum disputat în prezentul litigiu au fost construite în anul 2005 conform Proiectului nr. 05/173-RGE elaborat de către S.R.L. ”Pilon” şi sunt deservite în baza contractului de deservire tehnică a obiectelor sistemului de gazificare nr. 1142 din 12.12.2005, încheiat între S.R.L. ”Vomarzi” în calitate de beneficiar şi S.R.L. ”Chişinău-Gaz” în calitate de antreprenor, care ulterior în anul 2006 a fost reîncheiat din S.R.L. ”Vomarzi” cu S.R.L. ”Varustun”.

38. Potrivit pct. 60 din Regulamentul privind racordarea la reţelele de gaze naturale şi prestarea serviciilor de transport şi de distribuţie a gazelor naturale aprobat prin Hotărîrea ANRE nr. 1 din 12/2019, consumatorii noncasnici sunt responsabili de exploatarea şi deservirea tehnică a instalaţiilor de gaze naturale situate în aval de punctul de delimitare. Exploatarea şi deservirea tehnică a acestor instalaţii, în conformitate cu exigenţele Cerinţelor minime de securitate privind

exploatarea sistemelor de distribuţie a gazelor combustibile naturale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552 din 12 iulie 2017, se efectuează cu forţele proprii de către consumatorii noncasnici sau de către întreprinderi specializate în bază de contract. Conform prevederilor pct. 2.8 din contractul prenotat beneficiarul se obligă să asigure integritatea reţelelor de gaze, precum şi a instalaţiilor de gaze aferente, echipamentelor şi utilajelor de protecţie electrochimică, sigiliilor aplicate (asumându-şi răspunderea în conformitate cu contractul la furnizarea gazelor naturale pentru încălcarea obligaţiei de asigurare a integrităţii echipamentului de evidenţă şi sigiliilor aplicate acestuia, instalat pe proprietatea beneficiarului).

39. Starea actuală a conductei de gaz situată în mun. Chișinău, str. *****, ce aparține lui S.R.L. ”Varusan”, nu este conformă proiectului de amplasare vizat (f.d. 82-91), iar această deviere a fost cauzată de intervenția indezirabilă și samavolnică imputată în exclusivitate lui Ion Cereseu, în temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 12 iunie 2018, pe cale de consecință, se impune restabilirea situației existente anterior încălcării dreptului S.R.L. ”Varustun”.

40. Cât vizează supozițiile cu privire la schimbarea localizării gardului, argumente și probe plauzibile în sensul dat nu au fost prezentate, respectiv aceste pretenții nu pot fi admise.

41. Mecanismul restabilirii situaţiei existente anterior încălcării dreptului se aplică în cazurile în care dreptul subiectiv civil încălcat nu se stinge şi poate fi restabilit ca rezultat al înlăturării consecinţelor negative ale încălcării lui. Restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului constă în săvîrşirea unor acţiuni. Metodă răspîndită de apărare a dreptului subiectiv civil reprezintă suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui. Această metodă de apărare poate fi aplicată atît de sine stătător cît şi în ansamblu cu alte metode, precum repararea prejudiciilor.

42. Esenţa acestei metode de apărare a dreptului constă în posibilitatea titularului dreptului de a suprima (înlătura) acţiunile care încălcă dreptul sau care creează pericolul încălcării lui. Titularul dreptului are posibilitatea de a se apăra şi în cazul în care se creează pericolul încălcării dreptului lui. Astfel, în cazul pericolului prăbuşirii construcţiei de pe terenul vecin peste terenul său, proprietarul poate cere vecinului să întreprindă măsurile necesare pentru prevenirea acestui pericol.

43. În concluzie, ca unic mijloc de remediere eficientă a dreptului încălcat, se va obliga Ion Cereseu de a restabili starea inițială a conductei de gaz situată în mun. Chișinău, str. Petricani, 33 ce aparține lui S.R.L. ”Varustun” potrivit proiectului de amplasare a conductei de gaz.

44. Conform **art. 45 alin. (1) din Codul contravențional**, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art. 30 alin. (11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale.

45. În concordanță cu **art. 2036 Codul civil**, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferinţe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de legislaţie, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial. Reparaţia prejudiciului moral se face şi în lipsa vinovăţiei autorului, faptei ilicite în cazul în care prejudiciul este cauzat prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a arestului preventiv sau a declaraţiei scrise de a nu părăsi localitatea, aplicarea ilegală în calitate de sancţiune administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunităţii şi în alte cazuri prevăzute de lege.

46. Conform **art. art. 2037 din Codul civil**, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie al autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această compensare poate aduce satisfacţie persoanei vătămate. Caracterul şi gravitatea suferinţelor psihice sau fizice le apreciază instanţa de judecată, luând în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, precum şi statutul social al persoanei vătămate.

47. Instanța relevă că, prejudiciul reprezintă o condiție *sine qua non* a răspunderii civile (delictuale și/sau contractuale). Prejudiciul a fost definit în doctrină drept, consecința negativă suferită de o persoană ca urmare a faptei ilicite săvârșite de o altă persoană.

48. Prejudiciul *patrimonial* este acel prejudiciu care are consecințe economice asupra unei persoane, putând fi evaluat în bani.

49. Prejudiciul *moral* este acela care nu poate fi evaluat în bani și care reprezintă un disconfort sau o suferință fizică, psihică și/sau emoțională.

50. Conform *principiului reparării integrale a prejudiciului*, persoanei vătămate urmează a-i fi reparat plenar și deplin prejudiciul cauzat.

51. Prin definiție, **persoana juridică nu poate invoca existența unui prejudiciu moral, având în vedere construcția sa juridică care este lipsită de integritate morală (a nu se confunda cu reputația), totodată, compensația revendicată de partea reclamantă nu are la bază probe concludente și argumente plauzibile, atât în fapt cât și în drept, în această ordine de idei, instanța consideră vădit neîntemeiată cerința cu privire la încasarea de la Ion Cereseu în beneficiul S.R.L. ”Varustun” a sumei de 100 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.**

Cheltuielile de judecată.

52. În conformitate cu **art. 82 din Codul de procedură civilă**, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

53. În conformitate cu **art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă**, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză

cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

54. Potrivit **art. 96 alin. (1), (1[1]) din Codul de procedură civilă**, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

55. Pe parcursul examinării cauzei deferite judecății, S.R.L. ”Varustun” a fost reprezentat în instanța de judecată de către avocatul Aurelia Parpalac iar pentru serviciile de asistență juridică prestate a achitat suma de 3 000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată seria DAA nr. 54554563 din 21 septembrie 2021 (f.d. 118).

56. Raportând normele procedurale citate supra la circumstanțele speței și având în vedere soluția pronunțată pe caz, instanța consideră oportun de a încasa suma de de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, care în opinia instanței de judecată reprezintă un cuantum real, necesar și rezonabil.

57. Astfel, având în vedere criteriile de apreciere a cheltuielilor pentru asistență juridică desprinse din jurisprudența CEDO, instanța de judecată califică cheltuielile de asistență juridică încasate, ca **reale** (confirmate prin bonul de plată), **necesare** (acțiunile întreprinse de avocat pe caz, nelăsând umbră de îndoială în privința utilității acestora) și **rezonabile** (nefiind excesive, ba chiar comparabile cu cele fixate prin acte normative pentru asistență juridică garantată de stat).

58. Totodată, la determinarea cuantumului cheltuielilor pentru asistență juridică, au fost luate în calcul și Recomandările privind cuantumul onorariilor și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobate prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din 30 martie 2012.

60. În conformitate cu art. 236, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște :

Se admite parțial cererea depusă de S.R.L. ”Varastun” către Cereseu Ion, intervenient accesoriu ”Chișinău Gaz” cu privire la restabilirea stării inițial, încasarea prejudiciului, ca întemeiată.

Se obligă Cereseu Ion de a restabili starea inițială a conductei de gaz situată în mun. Chișinău, str. Petricani, 33 ce aparține lui S.R.L. ”Varusan” potrivit proiectului de amplasare a conductei de gaz.

Se încasează de la Cereseu Ion în contul S.R.L. ”Varastun” suma de 3000 lei (trei mii) cu titlul de cheltuieli de asistență juridică.

În rest cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Se explică dreptul părților de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței
Judecătorul **Livia Mitrofan**